

# O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 40. TĀ•DNE

ĀšterĀ½, 09 Ā™Ā-jen 2007

Mea culpa, mea maxima culpa (Má vina, má velká vina), bych mĀ›la spolu s PidĀ™ichem Ā™ikat, bu&scaron;it se provinile v prsa a lkát... Nu, ponĀ›kud se nám ten kalendĀ™ opozdil, takĀ½e nestiháme jména "trefit" na ten správný slavný den. Ale nebudu vydávat svou hruĀ• v&scaron;anc, o PidĀ™ichovĀ› uĀ½ ani nemluvĀ›. PoĀ•así nám zatím pĀ™eje, záplavy, vánice, ve uragány, nic takového se v na&scaron;ich krajích zatím nekoná a doufejme, Ā½e v nejbliĀ½&scaron;í dobĀ› ani konati nehodlá.

Pozoruj z oken stromy, které se den ode dne stále krásněji vybarvují, stýská se mi po zahrádce, kterou uĀ½ nemám a vzpomínám na to nádherné podzimní pinoĀ½ení - co vyhrabat, oĀ•istit, osu&scaron;it, schovat na jaro; co opravit, pĀ™erovnat co sehnat k zasazení, aby napĀ™í&scaron;tĀ› zahrádku okrá&scaron;lilo... A pĀ™edev&scaron;ím, kam a jak v&scaron;echno to sklizené uloĀ½it, zavaĀ™it, naloĀ½it... Jak jste na tom vy? Také zahradniĀ•íte?

Franti&scaron;ek (4. 10.) je svátkem svatého Franti&scaron;ka z Asisi. PĀ™vodně se tak ale onen dotyĀ•ný nejmenoval. Jeho jméno znĀ›lo Giovanni Bernadone a byl to moc &scaron;ikovný a chytrý chlapeĀ•ek, který se nauĀ•il bájeĀ•nĀ› francouzsk a tak mohl svému tatínkovi pomáhat s obchodní korespondencí. Ten ho proto láskyplně nazýval Francesco - tedy Francouzek (pro informaci : Francese - Ā•ti FranĀ•éze - je italsky Francouz).

Ale chlapeĀ•ek vyrostl a jak to tak bývá, mladý, hezký, bohatý, chytil se partiĀ•ky kamarádĀ™ - v&scaron;ichni krĀ•máĀ™i ze &scaron;iroka daleka ho zdravili a samozĀ™ejmĀ›, Ā½e ani jednu sukni nenechal na pokoji. Takový Ā½ivot ov&scaron;em není zdravého, Ā½e. A tak se stalo, Ā½e "Francouzek" velmi onemocněl. KdyĀ½ uĀ½ to s ním vypadalo bledĀ›, &scaron;el se v zot pomodlit do kostela San Damiano - a tu se stal zázrak. Promluvil na nĀ›j obraz ukĀ™iĀ½ovaného Krista a poĀ½ádal ho, aby dal ten kostel opravit. Na Franti&scaron;ka to udĀ›lalo takový obrovský dojem, Ā½e prodal v&scaron;echno otcovo zboĀ½í a peníze pouĀ½il na opravu kostela. To ov&scaron;em byla poslední kapka a FrancesĀ™v tatínek to nevydýchal. Synka vyhnal - ten se sice uzdravil, ale stal se z nĀ›ho Ā½ebrák. Jak se Ā™íká, nĀ›co zlého, pro nĀ›co dobrého. AĀ½ tehdy Franti&scaron;ek pochopil, Ā½e bohatství není v&scaron;echno a Ā½e existuje spousta lidí a zvíĀ™at, která potĀ™ebují pomoc. ZaloĀ½il tedy Ā™ Franti&scaron;ánĀ™ - který existuje dodnes a klade si za úkol Ā½ivot v prostotĀ› a chudobĀ› a pomoc bliĀ½ním. JelikoĀ½ byl Franti&scaron;ek v podstatĀ› moc hodný Ā•lovĀ›k a miloval zvíĀ™ata, stal se jejich patronem a dne&scaron;ní den byl vyhlá&scaron;en Mezinárodním dnem zvíĀ™at. A nebudete tomu vĀ›Ā™it, ale papeĀ½ Jan Pavel II. jej v roce 1979 prohlásil za patrona ekologĀ™. Slavné tu jmenovat nebudu, to by bylo na knihu. KaĀ½dý si jistĀ› na nĀ›jakého vzpomeneme. Já napĀ™íklac na skvĀ›lého Franti&scaron;ka Filipovského Eli&scaron;ka (5. 10.) toto hezké jméno je Ā•eskou formou jména AlĀ½bĀ›ta, které je pĀ™vodu hebrejského. PĀ™vodně znĀ›lo Eli&scaron;ebet a znamenalo "BĀ™h je má pĀ™ísaha". V Ā•eském kalendĀ™i jsou uvedena obĀ› jména - pro zajímavost má Ā½eme uvést, Ā½e dal&scaron;í formou tohoto jména je Isabela. Jsou to jména královská. Na&scaron;imi dĀ›jinami pro&scaron;la Eli&scaron;ka PĀ™emyslovna - matka na&scaron;eho otce Vlasti, Karla Ā•tvrtého. JejĀ½elství s Janem Lucemburským ov&scaron;em nijak &scaron;Ā½astné nebylo. ProstĀ› takové to domácí násilí jak vy&scaron;ité. Dokonce pĀ™ed ním musela chudák Eli&scaron;ka uprchnout a skrývat se u svého zetĀ› JindĀ™icha Bavorského. Nakonec osamocena umírá. Dal&scaron;í na&scaron;í Eli&scaron;kou byla Eli&scaron;ka zvaná RejĀ•ka, která byla manĀ½elkou Ā•eského krále Václava II. Královskými jmény jsou i dal&scaron;í formy tohoto jména - tedy AlĀ½bĀ›ta a Isabela. Ty ov&scaron;em dnes svátek nemají a tak o nich aĀ½ zas jindy. PopĀ™ejme tedy krásným a nĀ›Ā½ným Eli&scaron;kám hezký den a pĀ™ijemnou oslavu - a jestli se jim bude chtít, mohou na svátek AlĀ½bĀ› oslavovat znovu. Hanu&scaron; (6. 10.) v dne&scaron;ní dobĀ› není moc Ā•asté jméno - ale zase pĀ™ichází do módy. Jeho pĀ™vod je v nĀ›meckém jménĀ› Johannes - tedy Jan; jeho zdobná lina je Hannes (Ā•ili Honzík), kteréĀ½to jméno Ā•e&scaron;tina zmĀ›káĀ•ila a tak jsme získali Hanu&scaron;e. JestliĀ½e pozornĀ› Ā•tete na&scaron;e povídání o jménech, pak víte, Ā½e Jan pochází ze hebrejského jména Jochánán, tedy "BĀ™h je milostivý". Nu, dejme tomu. U nás se proslavil Mistr Hanu&scaron;, který - podle povĀ›sti - sestrojil StaromĀ›stský orloj. Poté, co ho praĀ½&scaron;tí radní dali "z vdĀ•nosti" oslepit, aby uĀ½ nikdy nikde nemohl podobné dílo sestrojít, nechal se k nĀ›mu Mistr Hanu&scaron; pĀ™ivést a ch orloje jim zastavil. Trvalo léta, než ho (tedy orloj) zase opravili, aby dál mohl fungovat a ukazovat Ā•as a aby mohlo dvanáct apo&scaron;tolĀ™ vykukovat nejen na PraĀ½any, ale pĀ™edev&scaron;ím na davy nad&scaron;ených turistĀ™. Hanu&scaron;Ā™ nám tu v dne&scaron;ní dobĀ› zbylo asi 400 - tak jim popĀ™ejme, aby si svĀ™ svátek hezky uĀ½ili. Justýna (7. 10.) má jméno pĀ™inejmen&scaron;ím v Ā•eských luzích a hájích (a moravských a slezských) neobvyklé. Toto jméno pochází z latiny a dalo by se pĀ™eloĀ½it jako spravedlivá. V dá™evních dobách národního obrození se toto jméno pĀ™ekládalo jako Pravomila, nebo Pravoslava. Samosebou, Ā½e existovala i svatá Justýna - která byla - jak také jinak - muĀ•ednicích a byla umĀ•ena v r.300 v PadovĀ›, poĀ™i velkém pronásledování kĀ™esĀ•anĀ™. TamtéĀ½ také stojí mlhnutý vybudovaný v &scaron;estém století a JustýnĀ› zasvĀ›cený. Jinak, jak jiĀ½ zde by o Ā™eĀ•eno, Justýn u nás moc neĀ½ije - al anglofonních, Ā•i frankofonních zemích jiĀ½ Ā½ije dost. Ale i tĀ›m, které Ā½ijí u nás - blahopĀ™ejme. VĀ›ra (8. 10.) jiĀ½ u l si Ā™ekli, Ā½e je jedním ze tĀ™í jmen nejĀ•astĀ›ji dá›vĀ•átkĀ™m dávaných - tedy Víra (VĀ›ra), Lásk a NadĀ›je (Nac V&scaron;echna ta jména jsou krásná a byla dávana s láskou po celém svĀ›tĀ›. V podstavĀ› lze Ā™íci, Ā½e jméno VĀ›ra je jedno z vĀ›bec nejoblíbenĀ›j&scaron;ích jmen napĀ™íĀ• národy a generacemi. U nás jich Ā½ije pĀ™es stoĀ•tyĀ™icet tisíc a k nĀ›jakou známe, nebo ji máme v rodinĀ›. Kdybychom chtĀ›li jmenovat VĀ›ry, které se proslavily, tak to bychom tu sedĀ›li celý den. TakĀ½e jen pár za v&scaron;echny: VĀ›ra Chytilová, VĀ›ra Galatíková, VĀ›ra Ā•eáslavská, VĀ›ra Martinová, VĀ›ra Suková, VĀ›ra Ferbasová ... co dodat. Jen to, Ā½e jim v&scaron;em pĀ™ejeme v&scaron;echno nejlep&scaron;í. &Scaron;tefan (9. 10.) je slovenská obdoba Ā•eského &Scaron;tĀ›pána, kterého jsme "probírali" o vĀ›nocih. Základem tohoto jména, je Ā™ecké slovo "stephanos - coĀ½ znamená vĀ›nec. &Scaron;tefan je tedy Ā•lovĀ›k ovĀ›nĀ•ený, nebo korunovaný. VavĀ™inový vĀ›nec se dával vítĀ›zĀ™m pĀ™i hrách v Ā™ecké Olympii. Tedy, v pĀ™eneseném smyslu, se dá Ā™íci, Ā½e je to Ā•lovĀ›k, který se nĀ›jak proslavil. Samosebou, Ā½e existuje svatý &Scaron;tefan, který byl - jak muĀ•edníkem, ale nic moc se o nĀ›m neví. Ale v&scaron;ichni známe &Scaron;tefana, co pĀ™iletĀ›l prá&scaron;kovacím letadlem do VesniĀ•ky mé stĀ™ediskové. &Scaron;tefanové Ā½ijící v Ā•echách a na MoravĀ›, jsou ostatně z valné vĀ›t&scaron;iny pĀ™vodem ze Slovenska. Tak jim v&scaron;em blahopĀ™ejme a aĀ½ se jim tu líbí i nadále. Marina (10. 10.)

Marina, Marina, Marina, to jméno, to jméno mám rád... Zpívá se ve známé písni. Proč taky ne, když je tak hezky libozvučné a zcela určitě patří nějaké moc pitavé dívce - která, jak u nás to na Kudlance vidíme, nemilovala toho, co zas miloval ji... nicméně k tomuto jménu existuje několik výkladů. Jeden říká, že je to zdrobnělá forma jména Marie, druhý, že je to forma hebrejského jména Myriam, což znamená "milovaná bohem", další, že je odvozena z latinského slova "mare" - což znamená moře. Marina pak znamená mořská. Marin u nás moc neví - těch stovky dětí dostalo své jméno poté, co výše uvedenou píseň nazpíval, tehdy velmi populární Milan Chladil. Pro zajímavost, tuto slavnou píseň složil belgický zpěvák Rocco Granata a šesky - a moc hezky - ji otextoval Vladimír Dvořák. Takže milé Mariny, i když je vás jen pár, oslavte si svůj svátek s radostí.

Pidámich